



Przytulia sudecka *Galium sudeticum* (4113)



- Informacja w jakich regionach biogeograficznych występuje dany gatunek:
Region kontynentalny

- Koordynator obecny i w poprzednim badaniu:
Koordynator 2006: M. Krukowski
Koordynator 2013: M. Malicki

-Ekspersi lokalni obecni i w poprzednim badaniu:
2006: Marek Krukowski
2013: Marek Malicki

-Rok/lata poprzednich badań
2006, 2013

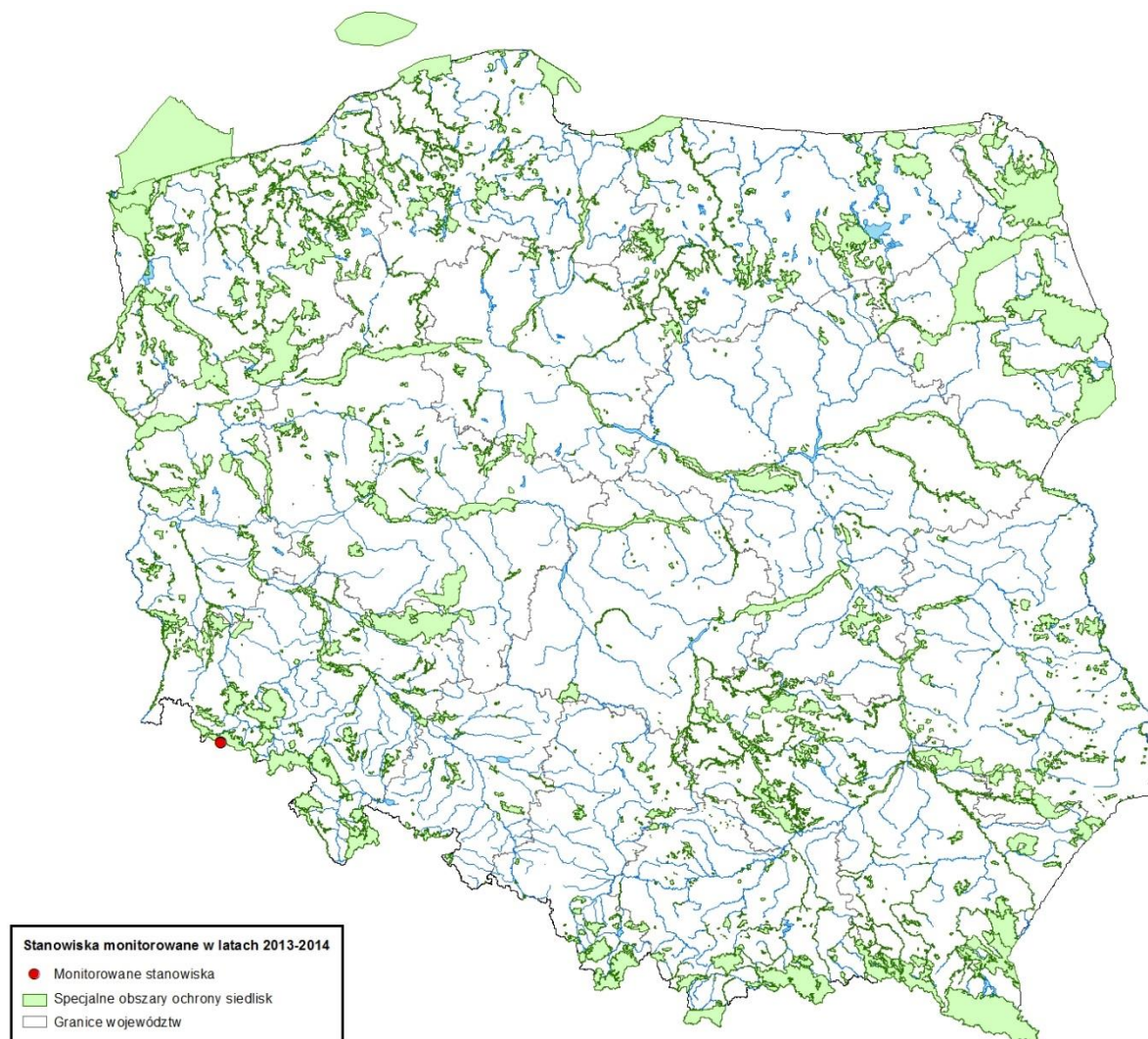
Liczba stanowisk monitoringowych oraz ich lokalizacja na tle obszarów

Reprezentatywność wyników pod względem lokalizacji

W poprzednim okresie (2006 rok) oraz obecnie, monitorowano gatunek na czterech stanowiskach. Są to wszystkie znane stanowiska tego taksonu w Polsce i wszystkie znajdują się w zachodniej części Karkonoszy (nie planowano więc dodatkowych stanowisk w 2010 roku, w Przewodniku metodycznym). Jedno



historyczne stanowisko, znajdujące się w Kotle Małego Stawu wciąż nie zostało odnalezione. Badania monitoringowe prowadzone w 2013 roku wskazują na możliwość połączenia stanowiska w Żlebie Kryształowym Wielkiego Śnieżnego Kotła ze stanowiskiem o nazwie Śnieżne Kotły - ***, ponieważ populacje obydwu stanowisk leżą blisko siebie i zgodnie z metodyką mogą zostać scalone.



Wyniki badań

Podsumowanie wyników badań wskaźników na stanowiskach

Tab. 1. Wskaźniki na stanowiskach (liczba st.)

Zestawienie ocen wskaźników stanu ochrony gatunku na badanych stanowiskach w regionie biogeograficznym kontynentalnym (wartości w tabeli oznaczają liczbę stanowisk)

Parametr	Wskaźnik	Ocena (liczba stanowisk)		
		FV właściwa	U1 niezadowalająca	U2 Zła
Populacja	Liczba osobników	2	1	1
	Typ rozmieszczenia	4	-	-
	Liczba (%) osobników generatywnych	4	-	-
	Liczba osobników wegetatywnych	4	-	-
	Obecność siewek	3	-	1



	Stan zdrowotny	4	-	-
Siedlisko	Powierzchnia potencjalnego siedliska	4	-	-
	Powierzchnia zajętego siedliska	3	-	1
	Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność krzewiastą	4	-	-
	Ocienienie	4	-	-
	Procesy geomorfologiczne – natężenie	4	-	-
	Gatunki ekspansywne	4	-	-
	Wysokość runi	4	-	-
	Wojtek (martwa materia organiczna)	4	-	-
	Miejsca do kiełkowania	4	-	-

Populacja:

Liczba osobników: W sumie na wszystkich stanowiskach liczba osobników wynosi kilkanaście tysięcy. Z czego ponad 95% roślin rośnie na Żyle Bazaltowej w Małym Śnieżnym Kotle. Podanie dokładnej liczby osobników z tego miejsca nie jest możliwe ponieważ wiele miejsc jest niedostępnych (gatunek zajmuje półki i szczeliny skalne), ponadto przytula sudecka jest tutaj jednym z najliczniej występujących taksonów. Stanowisko Śnieżne Kotły – Grzęda – stanowisko liczy około 100 osobników. Stanowisko Wielki Śnieżny Kocioł – Żleb Kryształowy – 40-60 osobników (podanie precyzyjnych danych jest niemożliwe z powodu niedostępności niektórych miejsc występowania). Stanowisko Wielki Śnieżny Kocioł – Turnia Piekietko – 4 osobniki.

Typ rozmieszczenia: Na stanowisku Wielki Śnieżny Kocioł – Turnia *** typ rozmieszczenia losowy (być może związany ze zjawiskiem kolonizacji nowego miejsca), na pozostałych skupiskowo-losowy.

Liczba (%) osobników generatywnych: Mały Śnieżny Kocioł – Żyła *** 80 -90%, os. Generatywnych, Śnieżne Kotły – *** – 90%, Wielki Śnieżny Kocioł – Żleb *** – 80%, Wielki Śnieżny Kocioł – Turnia *** – 100%.

Liczba osobników wegetatywnych: Mały Śnieżny Kocioł – Żyła *** 10-20%, os. wegetatywnych, Śnieżne Kotły – *** – 10%, Wielki Śnieżny Kocioł – Żleb *** – 20%, Wielki Śnieżny Kocioł – Turnia *** – tylko osobniki generatywne.

Obecność siewek: stwierdzono liczne siewki na stanowiskach, z wyjątkiem Wielki Śnieżny Kocioł – Turnia ***

Stan zdrowotny: Na żadnym ze stanowisk nie zaobserwowano objawów chorobowych osobników (chlorozy, nekrozy, itp.).

Siedlisko:

Powierzchnia potencjalnego siedliska:

Mały Śnieżny Kocioł – Żyła *** 1-1,5 ha, Śnieżne Kotły – *** – 0,1ha, Wielki Śnieżny Kocioł – Żleb *** – 0,25-0,5, Wielki Śnieżny Kocioł – Turnia *** – 0,5 ha.

Powierzchnia zajętego siedliska:

Mały Śnieżny Kocioł – Żyła *** 0,5-0,7 ha, Śnieżne Kotły – *** – 70m², Wielki Śnieżny Kocioł – Żleb *** – 100m², Wielki Śnieżny Kocioł – Turnia *** – 0,5 m² (wiąże się to z liczebnością populacji, i jest oceniona na U2)

Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność krzewiastą: We wszystkich stanowiskach odnotowywano tylko sporadycznie krzewy, głównie jarzębinę *Sorbus aucuparia* subsp. *glabrata*, kosodrzewinę *Pinus mugo*, wierzbę śląską *Salix silesiaca*. Nigdzie nie zauważono wyraźnej ekspansji krzewów.

Ocienienie: Na żadnym stanowisku nie zaobserwowano zwiększonego zacienienia spowodowanego obecnością innych roślin. Ewentualne zacienienie było spowodowane specyficznymi warunkami topograficznymi, np. w Żlebie Kryształowym.

Procesy geomorfologiczne – natężenie: Na wszystkich stanowiskach oceniono je jako umiarkowane lub ich brak.

Gatunki ekspansywne: Na żadnym ze stanowisk nie obserwowano zwiększonego występowania gatunków ekspansywnych.



Wysokość runi: Na wszystkich stanowiskach średnia pomiarów runi nie przekracza 5 cm.

Wojtek (martwa materia organiczna): Na wszystkich stanowiskach występuje bardzo nieznacznie (najwyżej do 1cm wysokości) lub nie notowano w ogóle.

Miejsca do kiełkowania: Na wszystkich stanowiskach bardzo liczne.

Podsumowanie i porównanie ocen stanu ochrony gatunku, w tym jego parametrów na badanych stanowiskach

Tab. 2. Parametry i ocena ogólna stanu ochrony na stanowiskach oraz porównanie wyników badań

Zestawienie i porównanie ocen stanu ochrony gatunku, w tym jego parametrów na badanych stanowiskach w regionie biogeograficznym kontynentalnym w latach 2006 i 2013

Obszar N2000	Stanowisko	Oceny na stanowiskach							
		Populacja		Siedlisko		Perspektywy ochrony		Ocena ogólna	
		Wyniki po- przed- nich badań	Wyniki obec- nych badań	Wyniki poprzed- nich badań	Wyniki obec- nych badań	Wyniki po przed- nich badań	Wyniki obec- nych badań	Wyniki po- przed- nich badań	Wyniki obec- nych badań
PLH 020006 Karkonosze	Mały Śnieżny Kocioł – Żyła ***	FV	FV	FV	FV	FV	FV	FV	FV
	Śnieżne Kotły – ***	U2	FV	FV	FV	U2	FV	U2	FV
	Wielki Śnieżny Kocioł – Żleb ***	FV	FV	FV	FV	FV	FV	FV	FV
	Wielki Śnieżny Kocioł – Turnia ***	U2	U2	FV	FV	U1	U1	U2	U2
Suma ocen		FV-2 U2-2	FV-3 U2-1	FV-4	FV-4	FV-2 U1-1 U2-1	FV-3 U1-1	FV-2 U2-2	FV-3 U2-1

Parametr populacja został na prawie wszystkich stanowiskach oceniony jako FV w związku z tym, że na każdym z nich odnotowano dość liczne populacje z dużą liczbą osobników generatywnych, charakteryzujących się wysoką żywotnością. Została podana większa liczba osobników na wszystkich stanowiskach w stosunku do lat poprzednich, co raczej jest związane z dokładniejszym zbadaniem nawet niedostępnych fragmentów populacji niż z rzeczywistym wzrostem liczebności populacji. Największa zmiana (skutkująca także zmianą oceny z U2 na FV) nastąpiła na stanowisku Śnieżna Grzęda, gdzie w 2006 roku odnotowano obecność 6 os., a w 2013 – ok. 100 os.

Jedno stanowisko (Wielki Śnieżny Kocioł – Turnia ***) dostało ocenę U2, co wiąże się z bardzo małą liczebnością osobników, a przez to brakiem osobników wegetatywnych i siewek. Populacja ta jest prawdopodobnie na etapie wczesnego rozwoju i kolonizacji (w roku 2006 obserwowano 3 osobniki, w 2013 – 4).

Parametr siedlisko. Stan siedlisk na wszystkich stanowiskach został oceniony jako właściwy (ocena FV). Jedynie na stanowisku Turnia Piekiełko stan wskaźników siedliska zależnych od wielkości populacji został oceniony jako zły, nie są to jednak wskaźniki kardynalne i ich ocena nie rzutuje na ocenę stanu siedliska. W stosunku do poprzednich obserwacji, stan siedliska nie uległ zmianie na poszczególnych stanowiskach.

Perspektywy ochrony na wszystkich stanowiskach oceniono również na FV, za wyjątkiem Turni *** w Wielkim Śnieżnym Kotle (ocena U1) na co wpływ przede wszystkim ma skrajnie nieliczna populacja, która może ulec zniszczeniu w wyniku różnych zdarzeń losowych.



Ocena ogólna: Wszystkie stanowiska otrzymały ocenę FV za wyjątkiem Turni *** w Wielkim Śnieżnym Kotle (U2) w związku z obniżonym parametrem „Populacja”.

Na największym stanowisku (Mały Śnieżny Kocioł) żaden z parametrów nie zmienił się – wszystkie miały i mają najlepszą ocenę FV.

Na stanowisku Śnieżne Kotły – *** w 2006 roku zarówno parametr populacja, perspektywy ochrony, jak i ocena ogólna były ocenione jako złe (U2), co było spowodowane słabym stopniem rozpoznania. O takiej ocenie perspektyw ochrony zdecydowało, że uznano stanowisko najprawdopodobniej za okresowe, chociaż istnieją pewne szanse na utrzymanie się tam taksonu. Stwierdzono, że gatunek może ulegać stosunkowo łatwej eliminacji wskutek wydeptywania, wymarzania bądź zjawisk mrozowych w powierzchniowej warstwie gleby (np. lód włóknisty); na takson negatywnie mogą oddziaływać globalne zmiany klimatyczne oraz postępująca eutrofizacja siedlisk grzbietowych partii Karkonoszy wskutek depozycji regionalnych i kontynentalnych zanieczyszczeń atmosferycznych. Przy kontroli stanowiska w 2013 roku uwzględniono informacje z monitoringu stanowiska prowadzonego przez Karkonoski Park Narodowy oraz Leśny Bank Genów Kostrzyca, dzięki nim oraz dokładnej penetracji stanowisk okazało się, że populacja jest bogatsza i obejmuje większy obszar.

Na stanowisku Wielki Śnieżny Kocioł – Żleb *** wszystkie parametry zostały ocenione tak samo w roku 2006 i 2013.

Na stanowisku Wielki Śnieżny Kocioł – Turnia *** parametr siedlisko w 2013 roku został oceniony jako FV, mimo powierzchni zajętego siedliska ocenionej na U2, natomiast jego jakość jest dobra; także w 2006 oceniono go jako właściwy FV. Pozostałe oceny parametrów nie uległy zmianie, w tym ocena ogólna.

Zestawienie ocen wskaźników na obszarach Natura 2000

Tab. 3. Wskaźniki na obszarach Natura 2000 (liczba obszarów)

Zestawienie ocen wskaźników dla gatunku przytulia sudecka na badanych obszarach N2000 w regionie biogeograficznym kontynentalnym; wartości w tabeli oznaczają liczbę obszarów

Parametr	Wskaźnik	Ocena (liczba obszarów)		
		FV właściwa	U1 niezadowolająca	U2 zła
Populacja	Liczba osobników	1		
	Typ rozmieszczenia	1		
	Liczba (%) osobników generatywnych	1		
	Liczba osobników wegetatywnych	1		
	Obecność siewek	1		
	Stan zdrowotny	1		
Siedlisko	Powierzchnia potencjalnego siedliska	1		
	Powierzchnia zajętego siedliska	1		
	Stopień zarośnięcia siedliska przez roślinność krzewiastą	1		
	Ocienienie	1		
	Procesy geomorfologiczne – natężenie	1		
	Gatunki ekspansywne	1		
	Wysokość runi	1		
	Wojłok (martwa materia organiczna)	1		
	Miejsca do kielkowania	1		



Podsumowanie i porównanie ocen stanu ochrony gatunku, w tym jego parametrów w obszarach Natura 2000

Tab. 4. Parametry i ocena ogólna stanu ochrony na obszarach N2000 i porównanie wyników badań

Zestawienie ocen parametrów i oceny ogólnej stanu ochrony gatunku na badanych obszarach N2000 w regionie biogeograficznym kontynentalnym w latach 2006 i 2013

Obszar N2000	Oceny dla obszarów N2000							
	Populacja		Siedlisko		Perspektywy ochrony		Ocena ogólna	
	Wyniki poprzednich badań	Wyniki obecnych badań	Wyniki poprzednich badań	Wyniki obecnych badań	Wyniki poprzednich badań	Wyniki obecnych badań	Wyniki poprzednich badań	Wyniki obecnych badań
PLH020006 Karkonosze	FV	FV	U1	FV	FV	FV	U1	FV

Większość ocen parametrów nie uległa zmianie.

Inaczej niż w poprzedniej edycji monitoringu (2006) oceniono jedynie siedlisko.

W 2006 roku zostało ocenione na U1, w 2013 na FV. Po ostatnich badaniach wywnioskowano, że nie ma przesłanek do obniżenia parametrów siedliska w obszarze, w szczególności dlatego, że na trzech stanowiskach zostało ono ocenione na FV, a w jednym obniżona ocena (U1) związana jest głównie z tym, że jest to prawdopodobnie nowe stanowisko (na którym zachodzi dopiero kolonizacja gatunku). Konsekwencją tego było podwyższenie oceny ogólnej do FV.

Oddziaływania i zagrożenia

Tab. 5. Oddziaływania na stanowiskach i porównanie wyników badań (liczba st.)

Podsumowanie aktualnych oddziaływań dla gatunku na badanych stanowiskach dla regionu biogeograficznego kontynentalnego i porównanie z rokiem 2006

Kod	Oddziaływanie	łącznie liczba monitorowanych stanowisk	Wpływ pozytywny (liczba stanowisk)			Wpływ neutralny (liczba stanowisk)			Wpływ negatywny (liczba stanowisk)			Czy oddziaływanie było stwierdzone w poprzednich badaniach tak- podać liczbę/nie
			A	B	C	A	B	C	A	B	C	
G01.04	Turystyka górska, wspinaczka speleologia	4									4	4
L04	Lawina	4						3				3
L05	Zapadnięcie się terenu, osuwisko	3					3					3
K04.01	Konkurencja	4									4	4



Wskazano cztery oddziaływania na populacje przytulii *Galium sudeticum*, są nimi:

1. Turystyka górską, wspinaczka speleologia – oddziaływanie związane z niekontrolowanym ruchem turystycznym (poza szlakami) oraz nielegalną wspinaczką uprawianą w Śnieżnych Kotłach. Zjawisko to występuje stale, ale jednak z niewielkim natężeniem.
2. Na trzech stanowiskach mogą schodzić lawiny, w związku z ich mocnym nachyleniem lub urwistymi stokami, ciężko określić czy zjawisko to ma charakter negatywny czy pozytywny.
3. Osuwanie się terenu również jest charakterystyczne dla trzech stanowisk. Wpływ tego zjawiska również określono jako obojętny,
4. Konkurencja międzygatunkowa zachodzi na każdym ze stanowisk i ma charakter niekorzystny dla przytulii, ponieważ jest ona rośliną słabo-konkurencyjną; ale konkurencja nigdzie nie przybiera większych rozmiarów.

Nie wprowadzono zasadniczych zmian w liście oddziaływań w stosunku do poprzednich obserwacji. Zdecydowano przede wszystkim aby wyłączyć oddziaływanie dotyczące pozyskania i usuwania roślin, ponieważ wszystkie stanowiska znajdują się w strefie ochrony ścisłej KPN, ponadto nie zaobserwowano nielegalnego zbioru roślin, ani ubywania osobników ze stanowisk w związku z pozyskiwaniem całych okazów. Nawet jeśli dojdzie do obrywania fragmentów roślin to i tak nie ma to znaczącego wpływu na ich kondycję, gdyż łatwo się regenerują. Zdecydowano się również na wyłączenie oddziaływania zanieczyszczenia powietrza w związku z tym, że w ostatnich latach obserwuje się znaczące zmniejszanie się zanieczyszczeń powietrza.

Tab. 6. Zagrożenia na stanowiskach i porównanie wyników badań (liczba st.)

Podsumowanie przewidywanych zagrożeń dla gatunku na badanych stanowiskach dla regionu biogeograficznego kontynentalnego i porównanie z rokiem 2006

Kod	Zagrożenie	Łącznie liczba monitorowa nych stanowisk	Wpływ (liczba stanowisk)			Czy zagrożenie było przewidywane w poprzednich badaniach tak-podać liczbę/nie
			A	B	C	
G01.04	Turystyka górską, wspinaczka, speleologia	4			4	Tak - 3
K04.01	Konkurencja	4			4	Tak -3

Podano dwa zagrożenia, stwierdzane na wszystkich stanowiskach *Galium sudeticum*, są nimi:

1. Turystyka górską, wspinaczka speleologia – zagrożenie związane z niekontrolowanym ruchem turystycznym (poza szlakami) oraz nielegalną wspinaczką uprawianą w Śnieżnych Kotłach. Zjawisko to występuje stale, ale jednak z niewielkim natężeniem.
2. Konkurencja międzygatunkowa zachodzi na każdym ze stanowisk choć nigdzie nie przybiera większych rozmiarów; ma charakter niekorzystny dla przytulii, ponieważ jest ona rośliną słabo-konkurencyjną.

Oba wymienione zagrożenia były już wskazywane w poprzedniej edycji monitoringu.

Wyłączono zagrożenie dotyczące pozyskania i usuwania roślin, ponieważ wszystkie stanowiska znajdują się w strefie ochrony ścisłej KPN, ponadto nie zaobserwowano nielegalnego zbioru roślin, ani ubywania osobników ze stanowisk w związku z pozyskiwaniem całych okazów. Zdecydowano się również na wyłączenie zagrożenia zanieczyszczenia powietrza w związku z tym, że w ostatnich latach obserwuje się znaczące zmniejszanie się zanieczyszczenia powietrza w Sudetach Zachodnich. Zrezygnowano także z zagrożeń wymienianych poprzednio, o charakterze naturalnych zjawisk, jak: lawina, osuwisko i inwazja gatunku – nie potwierdzono aktualnie ich negatywnego wpływu na gatunek.



Informacja o gatunkach obcych

Tab. 7. Gatunki obce

Zestawienie informacji o gatunkach obcych, stwierdzonych w trakcie monitoringu gatunku

Obszar N2000	Stanowisko	Obserwowane gatunki obce (lista gatunków)	
		Wyniki poprzednich badań	Wyniki obecnych badań
PLH020006 Karkonosze	Mały Śnieżny Kocioł – Żyła ***	brak	brak
PLH020006 Karkonosze	Śnieżne Kotły – ***	brak	brak
PLH020006 Karkonosze	Wielki Śnieżny Kocioł – Turnia ***	brak	brak
PLH020006 Karkonosze	Wielki Śnieżny Kocioł – Żleb ***	brak	brak

Na żadnym ze stanowisk nie odnotowano obecności gatunków obcych.

Ocena zastosowanej metodyki monitoringu i ewentualne propozycje zmian wraz z uzasadnieniem – na podstawie badań prowadzonych w danym etapie.

Brak uwag co do metodyki monitoringu.

Propozycje działań ochronnych oraz wnioski dotyczące skuteczności dotychczas wykonywanych zabiegów.

Wszystkie stanowiska przytulii *Galium sudeticum* znajdują się w obszarze ścisłej ochrony Karkonoskiego Parku Narodowego. W latach 2009 – 2012 Leśny Bank Genów Kostrzyca prowadził zbiór nasion w celu zabezpieczenia stanowisk poprzez kriokonserwację, ponadto w Karkonoskim Parku Narodowym utworzony został żywy bank genów w celu zabezpieczenia puli genetycznej najrzadszych gatunków Karkonoszy, w tym przytulii *Galium sudeticum*.

W kolejnych latach nie ma potrzeby prowadzić czynnej ochrony stanowisk.

Syntetyczne podsumowanie wyników dla gatunku

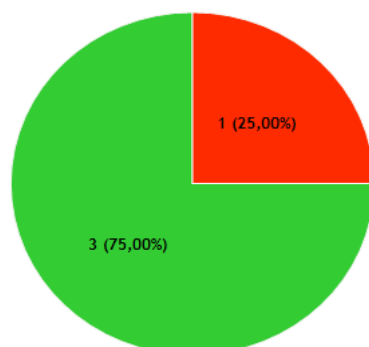
Przytulia sudecka to gatunek endemiczny dla Masywu Czeskiego. Jedyne stanowiska tego taksonu w Polsce znajdują się w Karkonoszach. Dane historyczne wskazywały na dwa stanowiska występowania. Jedno w Karkonoszach Wschodnich – Kocioł Małego Stawu, drugie w części zachodniej masywu – wystąpienie bazaltu w Małym Śnieżnym Kotle. W wyniku prowadzonych badań w latach 2006 i 2013 odnaleziono cztery stanowiska gatunku, wszystkie w Karkonoszach Zachodnich, w Śnieżnych Kotłach. Populacji z Małego Stawu nie odnaleziono. Konieczne są dalsze poszukiwania, być może przy użyciu sprzętu alpinistycznego. Gatunek ten związany jest z murawami naskalnymi ze związku *Androsacion alpinae* oraz wysokogórkimi murawami z klasy *Juncetea trifidi*. Dwa stanowiska leżące obok siebie (Śnieżne Kotły – *** oraz Wielki Śnieżny Kocioł – Żleb ***) proponuje się traktować jako jedno. Obydwa są w rzeczywistości jedną populacją. Brak tutaj jakiegokolwiek izolacji, następuje swobodna migracja diaspor, w szczególności ze skalnej grzędy w dół żlebu. Najliczniejsza populacja tego gatunku związana jest z wychodnią bazaltu w zachodniej części Małego Śnieżnego Kotła, gdzie rośnie ponad 95% wszystkich osobników (szacowana na



kilkanaście tysięcy osobników). W Żlebie *** i na *** odnotowano po około 150 osobników, najmniej liczne stanowisko znajduje się w Wielkim Śnieżnym Kotle, w pobliżu Turni *** – 4 osobniki.

Wykresy poniżej przedstawiają dla poszczególnych parametrów udział stanowisk ocenionych jako FV – stan właściwy (zielony kolor), U1 – stan niewłaściwy (żółty), U2 – stan zły (czerwony), XX – nieznany (szary).

Oceny parametrów dla poszczególnych stanowisk, to: Populacja (FV)

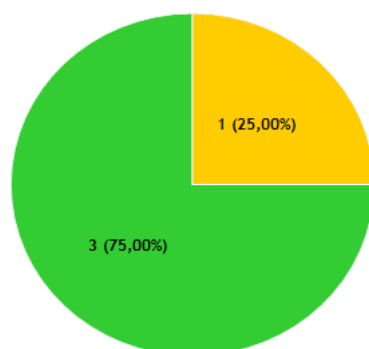


■ FV – stan właściwy ■ U1 – stan niezadowalający ■ U2 – stan zły ■ XX – stan nieznan

Parametr populacja został na prawie wszystkich stanowiskach oceniony jako FV w związku z tym, że na każdym z nich odnotowano dość liczne populacje z dużą liczbą osobników generatywnych, charakteryzujących się wysoką żywotnością. Została stwierdzona większa liczba osobników na wszystkich stanowiskach w stosunku do lat poprzednich, co raczej jest związane z dokładniejszym zbadaniem nawet niedostępnych fragmentów populacji niż z rzeczywistym wzrostem liczebności populacji.

Jedno stanowisko (Wielki Śnieżny Kocioł – Turnia ***) dostało ocenę U2, co wiąże się z bardzo małą liczebnością osobników, a przez to brakiem osobników wegetatywnych i siewek. Populacja ta jest prawdopodobnie na etapie wczesnego rozwoju i kolonizacji (w roku 2006 obserwowano 3 osobniki, w 2013 – 4).

Siedlisko (FV)

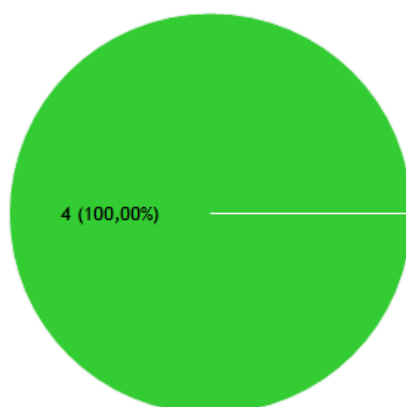


■ FV – stan właściwy ■ U1 – stan niezadowalający ■ U2 – stan zły ■ XX – stan nieznan

Stan siedliska na wszystkich stanowiskach w obu okresach obserwacji został oceniony na ocenę FV. Na stanowisku Wielki Śnieżny Kocioł – Turnia *** parametr siedlisko w 2013 roku został oceniony jako FV mimo powierzchni zajętego siedliska ocenionego na U1 (wynikającą z niewielkiej populacji). W żadnym z okresów nie obserwowano niepokojących procesów w siedlisku.



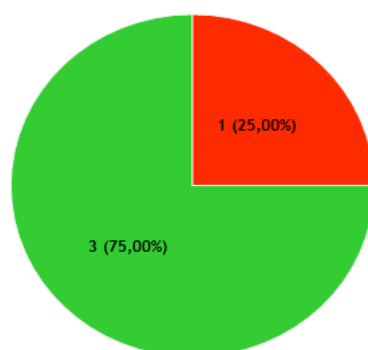
Perspektywy ochrony (FV)



■ FV – stan właściwy ■ U1 – stan niezadowalający ■ U2 – stan zły ■ XX – stan niezany

Perspektywy ochrony na wszystkich stanowiskach oceniono na FV, za wyjątkiem Turni *** w Wielkim Śnieżnym Kotle (ocena U1) na co wpływ przede wszystkim ma skrajnie nieliczna populacja, która może ulec zniszczeniu w wyniku różnych zdarzeń losowych. Oceny te zostały podniesione w stosunku do poprzednich obserwacji, ze względu na lepsze rozpoznanie i stwierdzoną stabilność populacji.

Ocena ogólna (FV)



■ FV – stan właściwy ■ U1 – stan niezadowalający ■ U2 – stan zły ■ XX – stan niezany

Ocena ogólna: Wszystkie stanowiska otrzymały ocenę FV za wyjątkiem Turni *** w Wielkim Śnieżnym Kotle (U2) w związku z obniżonym parametrem „Populacja”.

Na największym stanowisku (Mały Śnieżny Kocioł) żaden z parametrów nie zmienił się – wszystkie miały i mają najlepszą ocenę FV.

Na stanowisku Śnieżne Kotły – *** w 2006 roku zarówno parametr populacja, perspektywy ochrony, jak i ocena ogólna były ocenione jako złe (U2), co było spowodowane słabym stopniem rozpoznania. Przy kontroli stanowiska w 2013 roku uwzględniono informacje z monitoringu stanowiska prowadzonego przez Karkonoski Park Narodowy oraz Leśny Bank Genów Kostrzyca, dzięki nim oraz dokładnej penetracji stanowisk okazało się, że populacja jest bogatsza i obejmuje większy obszar.

Na stanowisku Wielki Śnieżny Kocioł – Żleb *** wszystkie parametry zostały ocenione tak samo w roku 2006 i 2013.

Na stanowisku Wielki Śnieżny Kocioł – Turnia *** parametr siedlisko w 2013 roku został oceniony na FV, ze względu na jego jakość, ocenioną jako dobra; także w 2006 jako właściwy FV. Pozostałe oceny parametrów nie uległy zmianie.



Wszystkie populacje znajdują się w strefie ochrony Ścistej Karkonoskiego Parku Narodowego. Nie prowadziło się tutaj żadnych zabiegów związanych z ochroną czynną, która z resztą nie jest potrzebna. W ostatnich latach z populacji pobierano nasiona, które zdeponowane zostały w Leśnym Banku Genów Kostrzyca oraz prowadzone są hodowle w Żywym Banku Genów w gospodarstwie szkółkarskim Karkonoskiego Parku Narodowego.

Zagrożeniami dla populacji przytulii jest niekontrolowany i nielegalny ruch turystyczny i wspinaczka oraz konkurencja innych gatunków – wszystkie te czynniki stanowią jednak znikome zagrożenie.